

[Gustav Pedersen.]

vor Udenrigshandel, skulde kunne gaa spørløst hen over vort Forbrug. Vi kan ikke vente, at vi under saa haarde Betingelser for Fremskaffelse af Varer udefra kan nøjes med at tale om Nedsættelse af Forbruget eller nøjes med at formulere velmotiverede Henstillinger om at spare snart paa det ene, snart paa det andet Omraade. Vi maa gøre os fortrolige med, at Kravene om Nedsækering af Forbruget er saa stærke, at vi er nødt til at foretage noget positivt i saa Henseende.

Det givne i Sagen er altsaa, at Lovforslaget skal være en Indtægtslov med det Formaal at fremskaffe saa store Beløb, at det ikke kan undgaas, at det virker paa vide Felter og til en vis Grad ogsaa virker stærkt, samt endelig at Købeevnen skal nedbringes i saa stort Omfang, at vi i Virkeligheden kun kan koncentrere vor Bestræbelse om at søge at gøre mindst mulig Fortræd derved. Den Margen, der er blevet overladt Skønnet, kan derfor ikke være særlig bred. Vi har nylig gennemført en Forhøjelse af de direkte Skatter, saa langt som det paa det nuværende Tidspunkt blev anset for at være forsvarligt, og gennem de allerede bestaaende Told- og Afgiftslove er de mest nærliggende Emner for den indirekte Beskatning jo udnyttet i ikke ringe Grad. De foreslaaede Forhøjelser vil derfor antagelig blive betegnet som haarde, maaske i visse Tilfælde som voldsomme. Men trods det, at der er store og stærke Forhøjelser blandt dem, vil en Gennemgang af Forslagene alligevel vise, at der, saa langt det har været muligt, naar Formaalet skulde naas — og det vil jeg gerne understrege, at det skal det —, er vist Hensyn til saavel erhvervsmæssige Interesser som til Forbrugerinteresser, saa langt som det overhovedet i den givne Situation var muligt.

Det vil ikke være muligt i den korte Tid, der er givet til Behandlingen af denne Sag — den skal jo gerne tilendebringes hurtigt —, at foretage en meget omhyggelig Gennemgang af Lovforslagets mange Bestemmelser og Paragraffer. Jeg skal derfor for mit Vedkommende nøjes med at pege paa de væsentligste af Bestemmelserne og søge at gøre Rede for, hvorledes de kommer til at virke.

I Afsnit I findes en Bestemmelse om en generel Indførselsafgift paa 10 pCt. Der er en Række Undtagelser. For det første vedrørende de store Varegrupper, der har afgørende Betydning for Landbruget — man har, saa vidt det overhovedet er muligt, baade i dette og i de øvrige Afsnit søgt at

undgaa at ramme de Erhverv, hvis Vanskeligheder udadtil er store nok endda. Der er endvidere taget Hensyn til Varegrupper, som indgaar i vore nødvendige Fødevarer, ogsaa Olie, der anvendes til Margarineindustrien, og endelig er der taget et ret vidtgaaende Hensyn til Raavarer, som er nødvendige til Opretholdelse af den størst mulige Del af Produktionen. I øvrigt vil jeg mene, at dette Afsnit i sin Helhed ikke vil give Anledning til saa forfærdelig megen Kritik.

Desværre tør jeg ikke sige det samme om det Forslag, der indeholdes i Afsnit II, nemlig en Omsætningsafgift paa visse Varegrupper. Det kunde være et Spørgsmaal, om ikke en generel Omsætningsafgift vilde ramme mere ligeligt, men jeg vil trods alt tro, ikke mindst under Hensyn til, at det betyder saa uendelig meget at opretholde Købeevnen for de mest nødvendige Spisevarer, at det er rigtigt ikke at gaa saa vidt som til en almindelig Omsætningsafgift. Der er under denne Omsætningsafgift Varegrupper, som det ikke vil være urimeligt at hævde er Luksusvarer eller i alt Fald Varer, som kan undværes, naar vi nu engang er i den Situation, at vi skal bruge det mindst mulige. Det gælder de første tre Varegrupper i § 5, nemlig Guld-, Sølv- og Platinvarer, herunder alle Varer helt eller delvis af ædle Metaller samt forgyldte eller forsølvede Varer. Selvfølgelig er der ogsaa i de Varegrupper Ting, der indgaar i almindeligt Inventar til en Husholdning, men jeg tror ikke, det vil være muligt at paastaa, at det er Varegrupper, hvor der ikke i alle Tilfælde kan indføres en ikke ringe Begrænsning af det Køb, man i øvrigt kunde ønske at foretage. Det samme gælder Ure, som maaske nok kan siges at være Nyttegenstande, men som man til Gengæld heller ikke kan paastaa er absolut nødvendige Ting. Ligeledes maa det vel kunne siges om Læder- og Skindvarer, naar Fodtøj er undtaget, at det drejer sig om Varegrupper, hvor en Omsætningsafgift ikke vil ramme den daarligst stillede Del af Befolkningen særlig haardt.

Derimod er der ingen Grund til at skjule, at Gruppe d, Manufakturvarer, ogsaa omfatter endda meget nødvendige Ting selv for de allerdaarligst stillede. Der er imellem Manufakturvarerne rene Luksusvarer, som uden Skade kan købes i mindre Kvanta, end man normalt er indstillet paa, men der er ogsaa Varer, hvoraf selv de allerfattigste er nødt til at opretholde deres Køb. Det rammer særlig haardt Familier med mange Børn, hvor en hurtigere Fornøelse